

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 4C/106/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7615202995
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Ernestová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7615202995.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves samosudca JUDr. Alena Ernestová v právnej veci navrhovateľky O. Q. R.. U., S.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXXX/X, V. S. W. proti odporcovi F. Q. S.. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, Z. o zrušenie spoločného nájmu bytu takto

rozhodol:

Zrušuje právo spoločného nájmu navrhovateľky a odporcu k bytu č. X nachádzajúcemu sa v bytovom dome č. XXXX na X. poschodí vchod č. X na Z. Y. W. V. S. W. a za ďalšieho nájomcu tohto bytu súd určuje navrhovateľku, ktorá zostáva aj členkou bytového družstva.

V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľky zamieta.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala, aby súd zrušil právo spoločného nájmu k bytu nachádzajúcemu sa v V. S. W. S. Z. Y. Č.. X, M. Č.. X, M. XXXX S. X. Q.. Súčasne žiadala, aby súd navrhovateľku určil za výlučného nájomcu bytu s tým, že zostáva aj členkou družstva a odporcovi uložil povinnosť predmetný byt vypratať do 15 dní od právoplatnosti rozsudku bez bytovej náhrady. V návrhu uviedla, že manželstvo účastníkov konania bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 4C/173/2012 zo dňa 13.06.2013, ktorý nadobudol v ten istý deň právoplatnosť. Za trvania manželstva bol účastníkom konania pridelený družstevný byt a ku dňu 01.04.1983 sa obaja manželia stali spoločnými nájomcami predmetného bytu, čím im vzniklo aj spoločné členstvo v družstve. Na pojednávaní navrhovateľka doplnila dôvody podaného návrhu tým, že odporca sa pred 20 rokmi z bytu odsťahoval, tento byt neužíva, nemá v ňom žiadne veci a má zabezpečené zrejme iné bývanie, keďže sa s navrhovateľkou ani s deťmi dlhodobo nekontaktuje. V bývalej domácnosti účastníkov už nemá žiadne osobné veci.

Odporca sa na pojednávanie napriek riadne preukázanému doručeniu nedostavil, svoju neúčast' neospravedlnil a nežiadal pojednávanie odročiť. Lehota na prípravu pojednávania bola u odporcu zachovaná.

Podľa § 119 ods. 1, 2, 3 Občianskeho súdneho poriadku,

(1) Pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

(2) Účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu, po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä:

a) dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania,

b) deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel,

c) ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil.

(3) Ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania.

Až dňa 07.04.2015 t.j. 12 dní po pojednávaní bolo súdu doručené ospravedlnenie odporcu spolu s výmenným poukazom, podľa ktorého bol odporca dňa 26.03.2015 na lekárskom ošetrovaní. Keďže ku dňu pojednávania odporca sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčasť neospravedlnil a nežiadal pojednávanie odročiť, súd v zmysle § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku nielen pojednával, ale aj rozhodol v neprítomnosti odporcu vzhľadom na zistený skutkový stav a preukázanú skutočnosť, že odporca od apríla 1994 byť vôbec neužíva.

Súd vykonal dokazovanie, vypočul navrhovateľku, oboznámil sa s listinnými dôkazmi a to výmerom na družstevný byt zo dňa 24.03.1983, prehlásením odporcu spísaným pri odovzdaní a prevzatí bytu do užívania zo dňa 08.04.1983, zápisnicou o odovzdaní a prevzatí bytu zo dňa 24.03.1983, s rozsudkom o rozvode manželstva sp.zn. 4C/175/2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.06.2013, vyžiadal si správu od Bytového družstva v V. S. W. o tom, koho z bývalých manželov doporučuje za ďalšieho nájomcu bytu a člena bytového družstva a zistil tento skutkový stav:

Účastníci konania uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX. Za trvania manželstva výmerom zo dňa 24.03.1983 bol odporcovi pridelený 3-izbový byt nachádzajúci sa v V. S. W. S. Z. Y. Č.. X, M. A. G., M. Č.. X S. N. Q., O. Č. M. XXXX, J. G. W. XX,XX X.X. Zo zápisnice o odovzdaní a prevzatí bytu zo dňa 24.03.1983 vyplýva, že došlo k prevzatí bytu a následne dňa 08.04.1983 odporca podpísal prehlásenie, že pri preberaní bytu bol poučený o spôsobe užívania tohto bytu vrátane bezpečnosti užívania plynu, vody, výťahu a aj celého objektu. Byt, ktorý bol za trvania manželstva pridelený odporcovi, bol bytom stabilizačným a podľa účastnickej výpovede navrhovateľky v čase vzniku práva užívať byt, odporca pracoval v V. O., bol stabilizovaný na dobu desiatich rokov, ktorú aj odpracoval. Odporca zo spoločnej domácnosti odišiel v r. 1993 a odvtedy sa navrhovateľke neozval. Nakoľko si mienila zariadiť svoj osobný život, v r. 2013 podala návrh na vyhlásenie odporcu za mŕtveho a konanie sa viedlo pod sp.zn. 16P/56/2013. Až v tomto konaní bolo zistené, že odporca žije, pracuje a bola zistená adresa jeho súčasného bydliska. Preto v konaní sp.zn. 4C/173/2013 sa navrhovateľka návrhom domáhala, aby súd jej manželstvo s odporcom rozviedol. V tomto konaní odporca potvrdil odchod zo spoločnej domácnosti v apríli 1994 a potvrdil aj skutočnosť, že odvtedy sa k rodine vôbec nehlásil, pričom dôvod súdu vysvetliť nevedel. Rozsudkom zo dňa 13.06.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť v ten istý deň, bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené. V konaní nebolo vôbec sporné, že odporca najmenej od apríla 1994 byt neužíval.

Podľa § 703 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak za trvania manželstva manželia alebo jeden z nich sa stanú nájomcami bytu, vznikne spoločný nájom bytu manželmi (v čase pridelenia bytu vzniklo právo spoločného užívania). V zmysle odseku 2 citovaného ustanovenia, ak vznikne len jednému z manželov za trvania manželstva právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu, vznikne so spoločným nájomom bytu manželmi aj spoločné členstvo manželov v družstve; z tohto členstva sú manželia oprávnení a povinní spoločne a nerozdielne.

V čase vzniku práva odporcu užívať byt na základe výmeru bytového družstva, platil občiansky zákonník v znení účinnom do 31.12.1991 a vznik spoločného nájmu upravovalo ustanovenie § 175 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 175 Občianskeho zákonníka,

(1) Ak za trvania manželstva manželia alebo jeden z nich nadobudnú právo užívať byt, vznikne právo spoločného užívania bytu manželmi.

(2) Ak vznikne len jednému z manželov za trvania manželstva právo na pridelenie družstevného bytu, vznikne s právom spoločného užívania i spoločné členstvo manželov v družstve; z tohto členstva sú obaja manželia oprávnení a povinní spoločne a nerozdielne.

(3) Ustanovenia odseku 1 a 2 neplatia, ak manželia spolu trvale nežijú.

V zmysle stanoviska Najvyššieho súdu SR sp.zn. R 34/83, ak za trvania manželstva vznikne právo na pridelenie družstevného bytu len jednému z manželov, s právom spoločného užívania (spoločného nájmu) vznikne aj spoločné členstvo manželov v družstve. Právo na pridelenie družstevného bytu a právo osobného užívania družstevného bytu vzniká časovo odlišne, pričom vznik spoločného členstva manželov v družstve a vznik spoločného užívania družstevného bytu je viazaný na okamih uzavretia dohody o odovzdaní a prevzatí bytu.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že podľa občianskeho zákonníka účinného v čase vzniku práva odporcu na pridelenie družstevného bytu vzniklo obom manželom právo spoločného nájmu a súčasne vzniklo spoločné členstvo oboch účastníkov konania v družstve.

Podľa § 705 ods. 1 Občianskeho zákonníka,

(1) Ak sa rozvedení manželia nedohodnú o nájme bytu, súd na návrh jedného z nich rozhodne, že sa zrušuje právo spoločného nájmu bytu. Súčasne určí, ktorý z manželov bude byt ďalej užívať ako nájomca.

(3) Pri rozhodovaní o ďalšom nájme bytu vezme súd zreteľ najmä na záujmy maloletých detí a stanovisko prenajímateľa.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že účastníci sa nedohodli na tom, kto bude po rozvode byt ako nájomca užívať, preto návrh navrhovateľky na zrušenie práva spoločného nájmu súd považuje za návrh dôvodný. V konaní nebolo sporné a z tohto dôvodu súd rozhodol aj bez prítomnosti odporcu, že odporca najmenej od apríla 1994 byt neužíva, nepodíeľa sa na údržbe tohto bytu, nepodíeľa sa na úhradách za užívanie bytu a neplatí nájomné. Za predpokladu, že by účastníkom konania nevzniklo s právom spoločného nájmu aj spoločné členstvo v bytovom družstve, by bolo možné analogicky pri použití ustanovenia § 707 ods. 2, § 708 Občianskeho zákonníka konštatovať, že opustením bytu odporcovi zaniklo právo nájmu k tomuto bytu a jediným nájomcom sa stane druhý z manželov - člen družstva. To však neplatí pri družstevných bytoch, kde vzniklo obom manželom právo spoločného nájmu bytu a aj ich spoločné členstvo v družstve. Preto súd konštatuje, že trvalým opustením spoločnej domácnosti zo strany odporcu nedošlo k zániku práva spoločného nájmu k bytu a je potrebné právo spoločného nájmu zrušiť. Preto súd návrhu navrhovateľky vyhovel a po zrušení práva spoločného nájmu za ďalšiu nájomkyňu tohto bytu určil navrhovateľku, ktorá byt užíva, udržiava a platí zaň nájomné a úhrady za užívanie bytu. Stanovisko prenajímateľa Bytového družstva v V. S. W., ktoré si súd vyžiadal, nemalo vplyv na rozhodnutie vo veci, nakoľko prenajímateľ žiadne stanovisko k tomu, koho má súd určiť za ďalšieho nájomcu nezaujal.

Súd návrh navrhovateľky v časti, v ktorej žiada uložiť odporcovi byt vypratať bez zabezpečenia náhradného bytu zamietol z dôvodu, že takýto žalobný návrh nezodpovedá skutkovému stavu. Odporca najmenej od apríla 1994 byt neužíva, v byte sa nezdržiava a nevstupuje do bytu ani sporadicky, preto

mu súd nemôže uložiť povinnosť byť fyzicky vypratať, z čoho vyplýva, že nemá nárok na zabezpečenie bytovej náhrady z dôvodu, že od r. 1994 má zabezpečené náhradné bývanie a nikdy sa nedomáhal, aby mohol tento spoločný byt účastníkov konania užívať. Pokiaľ odporca v oneskorenom ospravedlnení neprítomnosti na pojednávaní uviedol, že nesúhlasí s návrhom navrhovateľky, zrejme nepochopil, že v tomto prípade sa zrušuje iba právo spoločného nájmu k bytu, čo však neznamená, že ten z rozvedených manželov, ktorý sa nestal členom družstva, sa nemôže úspešne domáhať voči druhému manželovi zaplata polovice hodnoty členského podielu titulom vyporiadania spoločného majetkového práva, či už za použitie analógie v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka alebo do troch rokov od zániku manželstva z titulu vyporiadania BSM.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a ich náhradu žiadnemu z účastníkov konania nepriznal. Úspešná navrhovateľka si náhradu trov konania, ktorá pozostáva zo zaplateného súdneho poplatku 66 eur neuplatnila a vzdala sa práva na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Zb., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.